

06.11.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *Rusya: Beyaz Miğferler, Suriye'de provokasyon hazırlıklarına son vermiyor...* Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) toplantısında konuşan Rusya'nın BM Daimi Temsilcisi Vasiliy Nebenzya, "Suriye'deki terörist örgütlerin, Beyaz Miğferler ile işbirliğinde, kimyasal maddeleri kullandıkları geniş kapsamlı provokasyon için hazırlıkları sürdürdüğü yönünde tedirgin eden haberler gelmeye devam ediyor" ifadelerini kullandı. Nebenzya, Suriye'deki terör örgütlerinin Beyaz Miğferler örgütüyle ortaklaşa bir şekilde, Suriye ordusunu kimyasal saldırı düzenlemekle suçlamak için provokasyon hazırlıklarına devam ettiğini belirtti.

- *SANA: Koalisyonun saldırısında 3 çocuk öldü...* Suriye Arap haber ajansının aktardığına göre, ABD öncülüğündeki koalisyonun Suriye'nin Deyr ez-Zor vilayetindeki Hacin kentinde bulunan Şaafa köyünde gerçekleştirdiği bombardıman sonucunda 3 çocuk hayatını kaybetti. Koalisyonun saldırı sırasında beyaz fosfor kullandığı da belirtildi.

- *Suriye'deki Kampa Aylar Sonra İnsani Yardım Ulaştı...* Birleşmiş Milletler insani yardım ekipleri ile Suriye Arap Kızılayı (SARC) Cumartesi günü başlattıkları ortak operasyonla Suriye'nin güneydoğu bölgesinde Ürdün sınırında bulunan Rukban kampına girmeyi başardı. Birleşmiş Milletler ve Suriye Kızılayı'ı ülkedeki en umutsuz ve kötü şartlarda olduğu belirtilen kampta bulunan 50 bin kişiye insani yardım sağlayacak.

- *ABD: Suriye'nin kuzeydoğusunda SDG ile 'güvence' devriyesi gerçekleştirdik...* ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) Sözcüsü Albay Rob Manning, Pentagon'da düzenlediği günlük basın toplantısında konuya ilişkin açıklamalarda bulundu. Albay Manning, "Cuma günü ABD kuvvetleri, SDG ortaklarımızla Suriye'nin kuzeydoğu sınırları boyunca güvence devriyelerine başladı" ifadesini kullandı. Suriye'de tüm tarafların IŞİD'in yenilmesine odaklanması gerektiğini savunan Manning, "Bu spesifik devriyeler için düzenlemiş bir takvim veya düzenlilik söz konusu değil; bu devriyeler bize, SDG ortaklarımıza ve Türkiye'ye bölgenin güvenliğini sağlama imkanı taniyacaktır" şeklinde konuştu. Sözcü, Türk ve Amerikan askerlerinin Menbiç bölgesinde ortak devriyelere başladığını ve bu devriyelerin IŞİD'i kalıcı bir şekilde yenme hedefine odaklanmalarını sağlayacağını söyledi.

- *Menbic'te YPG ile devriye yapmıyoruz...* Basında yer alan ve ABD'nin Türkiye ile yaptığı devriyelere paralel olarak YPG ile Menbiç civarında devriye faaliyeti yürüttüğüne ilişkin haberleri değerlendiren Pentagon sözcülerinden Binbaşı Sean Robertson, "Menbiç yakınlarında Türkiye ile yaptığımız devriye dışında başka bir devriye gerçekleştirmedik" ifadelerini kullandı.

- *AFP: ABD askerleri Türkiye-Suriye sınırında, SDG'nin denetiminde bulunan bölgede devriye yaptı...* Fransız haber ajansı AFP, ABD askerlerinin Türkiye-Suriye sınırında yer alan ve Suriye Demokratik Güçleri'nin (SDG) denetiminde bulunan Derbesiye köyünde devriye yaptığını bildirdi. AFP'nin muhabiri, üzerlerinde ABD bayraklı uniformalar bulunan askerleri taşıyan üç zırhlı aracın Pazar günü köye gittiğini belirtti. Muhabir, araçlarda da ABD bayrağı bulunduğunu aktardı. AFP, devriyeden olduğunu belirttiği fotoğraflar da paylaştı.

(DEĞERLENDİRME: ABD'nin Suriye kuzeyinde Menbic'teki süreci ve Fırat doğusundaki YPG tacizler ve TSK'nın karşılık vermesini birlikte ele alarak Türkiye ile Suriye kuzeyinde oluşan yapıyla bir araya getirmeye yönlendirdiği görülmelidir. ABD adeta bir kolunu Türkiye diğer kolunu YPG'nin omzuna atmış birlikte yürüyen grup algısı yaratmaktadır. ABD iki kolundaki aktörleri bir araya getirmeye birbirlerini tanıma kabullenmeyi sağlamayı hedeflemektedir.)

İRAN'A YAPTIRIMLAR

- **ABD'nin İran yaptırımları fiilen başladı: Yaptırımları delen ülkelere hızlı ve şiddetli cezalar uygulayacağız...** ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, İran'dan petrol alımıyla ilgili yaptırımlarda geçici muafiyet uygulanacak 8 ülkeyi açıkladı: Çin, Güney Kore, Hindistan, İtalya, Japonya, Tayvan, Türkiye, Yunanistan... Bu 8 ülke, İran'dan en çok petrol alan ülkelerin başını çekiyor. Daha önce geçici muafiyet süresinin en fazla 180 gün olacağı ve akabinde petrol alımında daha da azaltıma gidilmesinin talep edileceği söylenmişti. Bugünkü basın toplantısında muafiyet süresiyle ilgili açıklama yapılmadı. Basın toplantısında "Bu ülkelerin her biri son 6 ayda İran'la ticaretini büyük ölçüde azalttı, hatta ikisi İran'dan ürün alımını durdurdu. Amacımız zaman içerisinde İran yönetimiyle yapılan ticaretin tamamen bitirilmesi" diye konuşan Pompeo, bu 8 ülkenin petrol ithalatını sıfırlamak için biraz daha zamana ihtiyaç duyduğunu dile getirdi. 20'den fazla ülkenin zaten İran'dan petrol alımını kısıtığını, İran'ın petrol satışının günde 1 milyon varilden fazla azaldığını ve mayıstan beri petrol gelirinde 2.5 milyar dolardan fazla kayba uğradığını söyledi. Hazine Bakanı Steven Mnuchin de Avrupa Birliği'nin (AB) İran'la arasında insani yardım ve bazı ticari faaliyetler dahil belli transferleri devam ettirmesine izin vereceklerini söyledi. Yaptırımlardaki amacın İran'ı zararlı faaliyetlerini terk etmeye zorlamak olduğunu iddia eden ABD Dışişleri Bakanı, "İran rejimi ya 180 derece dönüş yapıp normal bir ülke gibi davranmaya başlar ya da ekonomisi çöker" dedi. İran'la yeni bir anlaşmanın mümkün olmasını umduklarını, ama mayısta yaptığı açıklamada İran'a koştugu 12 şart yerine getirilmediği sürece yaptırımlara ara vermeden devam edeceklerini söyleyen Pompeo, ABD yaptırımlarını delen ve gizlice ticaretine devam eden ülkelere de 'hızlı ve şiddetli' cezalar uygulayacaklarını savunarak şöyle konuştu: "Söz veriyorum ki, İran ile ticarete devam ederek yaptırımlarımızı delmek, İran ile ticareti bitirmekten çok daha acılı ve zararlı olacaktır."

- **İran yaptırımlarında yavaş gidilecek...** Trump, İran'a yönelik yaptırımlarda petrol fiyatlarını arttırmamak için 'yavaş' gideceklerini açıkladı.

- **Bolton'dan , Türkiye dahil bazı ülkeler için İran yaptırımlarından geçici muafiyetle ilgili kritik açıklama...** Trump'ın ulusal güvenlik danışmanı Bolton "Bunlar kalıcı muafiyet değil, kesinlikle olamaz, eninde sonunda sıfır alım yapacaklar, İran'ı çok fena sıkıştırmak için her şeyi yapacağız" dedi. Bolton, İran'a yaptırımlarımız bunun da ötesinde, daha çoğu yolda dedi.

- **Yaptırım dışı kalan nükleer tesisler...** Rusya'nın İran'da inşa ettiği Buşehr nükleer santralını yaptırım dışında tutan ABD, Buşehr'in yanısıra Arak ve Fordo nükleer tesislerinde de sivil projelerin devam etmesine izin vereceğini açıkladı

- **Ruhani: Yaptırımları kıracağız, ABD cezalandırılmalı...** İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, ABD'nin bugün yürürlüğe koyduğu yaptırımların iyi bir şekilde kırılması gerektiğini söyledi. Washington yönetiminden, İran'a karşı tehdit dili kullanmamasını isteyen Ruhani,

"Amerikalılara, İran'ın büyük ulusuyla zor, baskı, yaptırım ve tehdit diliyle konuşmaması gerektiğini net bir dille anlatmalıyız; ABD cezalandırılmalı" dedi.

- *İran: ABD'nin zorbalığı geri tepti... ABD ile görüşmeye hazırız...* İran Dışişleri Bakanı Zarifi "Yaptırımları yeniden yürürlüğe sokan ABD'nin zorbalığı geri tepti; dünya, Trump ile takımının küresel düzeni yok etmesine izin veremez; tecrit edilen İran değil, ABD'dir" dedi. Zarif, USA Today'e verdiği röportajda ise "Trump nükleer anlaşmaya yaklaşımını değiştirirse görüşmeye açığız" dedi.

- *Rusya'dan yaptırım uyarısı...* ABD'nin İran'a yaptırımlarını uluslararası topluma baskı uygulama aracı olarak niteleyen Rus senatör Konstantin Kosaçev, uluslararası toplumun bunu engellememesi halinde herkesin bambaşka bir dünyada yaşamak zorunda kalacağını vurguladı.

- *SWIFT, İran bankalarının erişimini kesti...* Dünya çapında bankalar arasında elektronik fon transferi sağlayan SWIFT, yaptığı yazılı açıklamada, bazı İran bankalarının küresel finansal sistemin istikrarı ve bütünlüğü için elektronik fon transferi sistemine erişimlerinin yasaklandığını duyurdu.

- *AB yaptırımları aşacak mekanizmaya ev sahipliği yapacak ülke bulamadı...* Avrupa Birliği (AB) ABD'nin Tahran'a uyguladığı yeni yaptırım dalgasının ardından İran'la meşru şekilde ticaret yapma özgürlüğünü korumak için oluşturulacak sisteme ev sahipliği yapacak ülkeyi henüz bulamadı. Associated Press (AP) haber ajansının görüşlerini aldığı üç diplomata göre AB ülkeleri ABD'nin ikincil yaptırımlarının hedefi olmaktan endişe ediyor. Washington'un İran'a yeni yaptırım dalgasını açıklamasının ardından AB de 2 Kasım'da yayınladığı açıklamayı tekrar etti ve petrol dahil İran'ın ihracatlarıyla ilgili ödemelerin kolaylaştırılmasını sağlayacak yeni ödeme mekanizması "Özel Amaçlı Araç"ı (Special Purpose Vehicle) halen kurma aşamasında olduklarını kaydetti. AP'ye konuşan diplomatlara göre AB yeni ödeme mekanizmasını ABD'nin İran'ın petrol sektörünü hedef alan yeni yaptırım dalgasına kadar hazır etmeyi planlıyordu. Ancak hiçbir AB ülkesi mekanizmaya ev sahipliği yapmak için gönüllü olmadı. Başkan Trump'ın ABD'yi anlaşmadan çekmesinin ardından AB, İran'la 2015'te imzalanan uluslararası nükleer anlaşmaya halen bağlı kalmaya çalışıyor.

- *Liberman'dan Trump'a: Başkan Trump, yine yaptın, teşekkürler...* İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, partisi Likud'un grup toplantısında yaptığı konuşmada, bugün itibarıyla uygulamaya başlanan ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlarının ikinci bölümünün başlaması münasebetiyle Başkan Trump'a teşekkür etti. İsrail Savunma Bakanı Avigdor Liberman da Twitter hesabından paylaştığı mesajında, İran'a uygulanmaya başlanan yaptırımdan dolayı Trump'a teşekkür ederek, "ABD, tek bir hareketle İran'ın Suriye, Lübnan, Gazze, Irak ve Yemen'e yerleşmesine büyük darbe vurdu. Başkan Trump yine yaptın" cümlelerini kullanmıştı.

- *İran'dan BM'ye yaptırım mektubu...* BM Genel Sekreteri Antinio Guterres'e mektup göndererek nükleer anlaşma uyarınca yaptırımların kaldırılmasının aynı zamanda BM Güvenlik Konseyi (BMGK) kararı olduğunu hatırlatan İran, BM'den ABD'ye hesap sormasını talep etti.

(DEĞERLENDİRME: İran yaptırımlarını başlatan ABD'den gelen açıklamalar yaptırımların zamana yayılarak hem ABD'nin çıkarlarının zarar görmesinin önlenmek istediği hem de uluslararası arenadaki tepkileri azaltmayı hedeflediği anlaşılmaktadır. ABD'nin

İran'a nefes alması için boşluk bırakıp alçak yoğunluklu bir yaptırım stratejisini benimsemiş görünüyor.)

ORTADOĞU-AFRİKA

- **İsrail: Suriye'deki S-300'ler ateş açarsa vurmaya hazırız...** Rusya-İsrail Hükümetler Arası Komisyonu Eşbaşkanı Ze'ev Elkin, Suriye'deki S-300 hava savunma sistemlerinin İsrail hedeflerine ateş açmaları durumunda bu sistemlere saldırmaya hazır olduklarını belirtti.

- **Rusya Suriye'ye S-300 gönderdikten sonra İsrail hiç saldırmadı...** Al-Masdar ajansının Şam'dan ismi belirtilmeyen bir askeri kaynağa dayandırdığı haberine göre, Rusya Suriye'ye S-300 füze savunma sistemleri sevkiyatı yaptıktan sonra İsrail Hava Kuvvetleri ülkeye saldırmadı.

- **Suudi Arabistan, Rusya'nın petrokimya sektörüne yatırım yapmayı planlıyor...** Suudi Arabistan Enerji Bakanı Halid el Falih, Suudi petrol şirketi Aramco ile petrokimya devi Suudi Temel Endüstriler Kurumu'nun (SABIC) Rusya'da bir işleme tesisi kurulması için yatırım yapmaya hazır olduğunu söyledi.

- **Trump'a göre Yemen'deki çocuk katliamının sebebi, ABD'nin verdiği bombalar değil, Suudi beceriksizliği...** Pazar günü Axios'a röportaj veren Trump, Suud'un 9 Ağustos'ta Yemen'in kuzeyindeki Dhahyan'da kalabalık pazar yerini vurup okul otobüsünü isabet ettirmesi sonucu 40'ı çocuk 51 sivilin ölmesi, onlarcasının yaralanıp sakat kalmasının, Washington'ın suçu olmadığını savundu. Trump "Silahı nasıl kullanacaklarını bilmiyorlar; bu, korkunç bir şey" dedi.

- **Nijerya ordusunun protestocu öldürmesinin 'haklı gerekçesi', Trump'ın konuşması...** Nijerya ordusu, ABD Başkanı Donald Trump'ın Orta Amerika'dan gelmekte olan göçmen kafilesine ordunun ateş açmasını emreden konuşmasını tweetledi. Böylelikle Nijerya güvenlik güçlerinin haftasonunda onlarca Şii protestocuyu öldürmesi ve yaralamasını haklı çıkarma çabasındaki tweet, tepkiler üzerine silindi.

- **Suudi Arabistan Kaşıkçı cinayetini örtbas etmek için Türkiye'ye 'uzmanlar gönderdi...** BBC'ye bilgi veren üst düzey bir Türk yetkili, Suudi Arabistan'ın gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesinin ardından İstanbul'daki Başkonsolosluğuna bir toksikolog (zehir bilimci) ve bir kimya uzmanı gönderdiğini söyledi. Adının açıklanmaması koşuluyla konuşan üst düzey yetkiliye göre Ankara, Suudi Arabistan'ın bu uzmanları, Türk ekiplerin girişi öncesi Başkonsolosluğun temizlenmesi için gönderdiğine inanıyor.

- **Suudi Arabistan: Kaşıkçı'nın katilleri adalete teslim edilecek...** Suudi Arabistan İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Bender el-Ayban, BM İnsan Hakları Konseyinin bugünkü oturumunda bir konuşma yaptı. Konuşmasında, Suudi gazeteci Kaşıkçı'nın katillerinin adalete teslim edileceğini söyleyen Ayban, "Kral Selman başsavcıya yürürlükteki kanunlara göre dava ile ilgili soruşturma başlatması ve katillerin adalete teslim edilmesi talimatı verdi" dedi.

- **İsrail'den Körfez ülkelerine demiryolu projesi planı...** Tel Aviv yönetimi, uzun zamandır dillendirdiği İsrail ile Suudi Arabistan'ın da içinde yer aldığı Körfez ülkeleri arasında demiryolu inşa edilmesine yönelik planını açıklayacak.

AVRUPA – AB

- *Görevden alınan Alman istihbarat başkanının emekliliği istendi...* Almanya İçişleri Bakanı Horst Seehofer, aşırı sağla mücadelede yetersiz kalmakla suçlanan ve görevinden alınan Anayasayı Koruma Teşkilatı (İç İstihbarat Servisi) Başkanı Hans-Georg Maassen'i erken emekliye sevk etme kararı aldığını bildirdi.

- *Fransa'dan üst düzey Suriyeli istihbaratçılar için yakalama emri...* Resmi kaynaklar tarafından bugün yapılan açıklamada, Fransa'nın iki Fransız-Suriye vatandaşının ölümüyle bağlantılı olarak üst düzey Suriyeli istihbarat yetkilileri hakkında uluslararası yakalama emri çıkardığı bildirildi. Ulusal Güvenlik Bürosu müdürü Ali Memluk ve diğer iki kişiyi hedef alan karar, 'işkence eylemlerinin suç ortaklığı', 'insanlığa karşı işlenen suçlarda suç ortaklığı' ve 'savaş suçlarında suç ortaklığı' için düzenlendi.

- *AP seçim anketinde Fransız aşırı sağ ilk kez lider...* Avrupa, Mayıs 2019'da yapılacak Avrupa Parlamentosu seçimlerine iddialı hazırlanan aşırı sağ partilerin yükselişine tanıklık ediyor. Fransa'da yapılan son anket, Fransız aşırı sağ partisi Ulusal Birleşme Hareketi'nin (RN), ilk kez Avrupa yanlılarının liderliğine oynayan Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un partisi Cumhuriyet'e Yürüyüş Hareketi'nin (LAREM) önüne geçtiğini ortaya koydu.

- *Yeni Kaledonya bağımsızlığı reddetti...* Fransa'ya bağlı Pasifik Okyanusu'nun güneydoğusunda bulunan Yeni Kaledonya'da düzenlenen bağımsızlık referandumunda sandıktan 'hayır' çıktı. Oylamaya katılanların yüzde 56.4'ü Fransa'nın bir parçası olarak kalınması yönünde oy kullandı. Yüzde 43.6'lık kesim ise bağımsızlık yönünde oy kullandı. Referanduma katılım oranının yüzde 81 olduğu kaydedildi. Referandum, 1988'de bağımsızlık için verilen şiddetli bir mücadeleye son verilmesi için varılan anlaşmanın sonucu olarak yapıldı.

YUNANİSTAN - KIBRIS

- *Yunan bakandan Cumhurbaşkanı Erdoğan'a cevap...* Yunanistan'da yayınlanan onalert.gr ve newsbeast.gr isimli haber sitelerinde Yunan Savunma Bakanı Kammenos'un bugün Yunan Deniz Kuvvetleri'nde icra edilen Şehitleri Anma Törenine katıldığı burada yaptığı konuşmada Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın önceki günkü sözlerine cevaben "Ege'de kimin korsan olduğunu herkes iyi bilmektedir. Yunanistan kimseyi provake etmiyor fakat egemenliğinden ve haklarından da geri adım atmaz. Korsanlar Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları aleyhine yasadışı olarak başka toprakları ellerinde tutanlardır." ifadelerini kullandığı yönünde haberler yer almıştır.

- *Türkler gerilimi arttırmak için propagandaya başvuruyor-Türklerden yeni tehditler...* Pronews isimli aşırı sağ eğilimli Yunan sitesinde yer alan bir haberde, "Türklerin bugün Ege'de gerilim yükseltme konusunda açıklamalarını arttırdıkları, bu kapsamda Türk Cumhurbaşkanı tarafından Burgazada gemisinin donanmaya katılmasında yapılan açıklamalardan sonra Türk basınında Sisam Adası yakınlarında Türk karasularına bir Yunan askeri araştırma gemisinin girdiği haberlerinin yer aldığı, bununla birlikte bahse konu geminin bayrak, bordo numarası veya ismine yönelik hiçbir haberin Türk basınında yer almadığı, Türklerin Yunanistan'ın 12 mil konusundaki kararlarına yaptıkları itirazları şiddetlendirmek

konusunda kararlı olduklarına Yunan araştırma gemisi açıklamasının iyi bir örnek olduğu" yönünde haberlerin yer aldığı, diğer Yunan basın-yayın organlarında da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın dün yaptığı açıklamanın genelde tercüme edilerek ve "Türkler gerilimi arttırmak için propagandaya başvuruyor-Türklerden yeni tehditler" başlıklarıyla verilmiştir.

ABD

- *ABD'de bugün seçim günü...* 6 Kasım'da Senato'daki 100 sandalyenin 35'i, Temsilciler Meclisi'ndeki 435 sandalyenin de tamamı için seçime gidiliyor. Mevcut durumda, Temsilciler Meclisi'nde 237 Cumhuriyetçi, 193 Demokrat üye görev alıyor. Beş sandalye de farklı gerekçelerle boşta.Senato'daki 100 sandalyeden de 51'i Cumhuriyetçilerin, 49'u da Demokratların. (DEĞERLENDİRME: Demokratlar hem Temsilciler Meclisi hem de Senato'da Cumhuriyetçilere karşı üstünlük sağlayabilirse, Trump'ın siyasi gündemi sekteye uğrayabilir, kabinenin faaliyetleri durdurulabilir. Yüksek Mahkeme'nin atamaları da Senato'dan çıkacak sonuca bağlı olacak.Demokratlar, Temsilciler Meclisi'nde çoğunluk elde etmeye daha yakın görülse de Senato'da üstünlük sağlamaları çok daha zor olacak. Tartışılan konulardan biri de Trump'ın 'azledilebilme' ihtimali. Trump'ın azledilebilmesi için Senato'da üçte iki oranında üstünlük sağlanmalı, bu da ara seçimlerde yarışa giren tüm sandalyeleri Demokratlar kazansa dahi, sürecin başlatılabilmesi için Cumhuriyetçilerin de oyunun gerektiği anlamına geliyor.)

- *Pentagon'dan Meksika açıklaması: 7000 civarında asker sınır korumaya destek verecek...* ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) Sözcüsü Albay Rob Manning, bugün itibariyle Meksika sınırına 5 bin 200 asker in intikal etmiş olacağını ve bunlardan sadece kuvvet koruma görevinde yer alacak askerlerin silahlı olacağını söyledi. Manning, "Savunma Bakanlığı yakın zamanda 7 bin civarında asker in bölgede İç Güvenlik Bakanlığına destek vermesini tahmin ediyor." diye konuştu. Sözcü, sevk edilen askerlerin bin 100'ü California, bin 100'ü Arizona, 2 bin 600 asker in de Teksas eyaletinin Meksika ile olan sınırına yerleştirildiğini aktardı.

- *ABD'ye yürüyen göçmen konvoyu yolu yarıladı...* Orta Amerika ülkelerinden ABD'ye ilerleyen binlerce kişiden oluşan göçmen konvoyundaki ilk grup, Meksika'nın başkenti Meksiko'ya ulaştı.

- *Trump: Paris'te Putin ile buluşma 'muhtemelen' olmayacak...* ABD Başkanı Donald Trump, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile bu hafta Paris'te muhtemelen görüşmeyeceğini, ancak ay sonunda Arjantin'de yapılacak G-20 Zirvesinde görüşeceğini söyledi.

- *Kuzey Kore'yle Nükleer Görüşmeler Yeniden Başlıyor...* Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Kuzey Kore'yle nükleer silahlardan arınma görüşmelerine bu hafta sonu New York'ta başlayacağını belirtti. Pompeo, Pyongyang'ın Kim Jong Un'dan sonra ikinci yetkili ismi Kim Yong Chol'le biraraya gelecek. Haziran ayında Singapur'da Başkan Donald Trump ve Kuzey Kore lideri Kim Jong Un'u bir araya getiren ve iki liderin Kore Yarımadası'nın nükleer silahlardan arındırılmasını öngören bir açıklamaya imza attıkları Singapur'daki tarihi zirvenin ardından Pyongyang'ın nükleer silahlardan arınma süreci yavaşlamıştı.

RUSYA

- *Kremlin: Putin, Paris'te Trump'la mutlaka görüşecek, ama görüşme kısa olacak...* Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve ABD Başkanı Donald Trump'ın mutlaka Paris'teki etkinlik sırasında bir araya geleceğini, ama bu görüşmenin etkinliğin formatı nedeniyle 'ayaküstü' olacağını belirtti.

- *Rus savaş uçağı, Karadeniz'de güvenli önleme yaptı...* ABD Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Karadeniz'de uçuş yapan keşif uçaklarının 05 Kasım tarihinde Rus Su-27 tarafından 'tehlikeli şekilde' önlendiğini ileri sürdü. Rusya Savunma Bakanlığı ise önlemenin güvenli bir şekilde gerçekleştiğini açıkladı.

ASYA - PASİFİK

- *Kuzey Kore ile Güney Kore'den batı sınırında ortak çalışma...* Yonhap ajansının haberine göre, Güney Kore Savunma Bakanlığı, iki Kore'nin, sivillerin erişiminin askeri gerginlik nedeniyle kısıtlandığı Han ve Imjin nehirlerinin ağızlarının ortak kullanımı için batı sınırında çalışma başlattığını açıkladı. İki ülke ordusu arasında eylül ayında varılan mutabakat çerçevesinde, nehir ağızlarının güvenliğini askeri olarak garanti altına almak için yürütülecek ortak çalışmanın yıl sonuna kadar süreceği böylece turizm, ekolojik koruma ve inşaat agregalarının toplanması için kullanılabileceği belirtildi.

- *Çin lideri Şi: Ekonomide korumacılık arttıkça riskler artıyor...* Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, ilk Çin Uluslararası İthalat Fuarı'nın (CIIE) açılış töreninde yaptığı konuşmada, ticari korumacılığa ve tek taraflılık politikasına karşı direnmek ve çatışmadan kaçınmak için dünya ülkelerine çağrıda bulundu. Şi Cinping, konuşmasında "Tüm ülkelerin açık kalması ve karşılıklı işbirliği için alan açması önemlidir. Ticari korumacılık, az gelişmişlikle sonuçlanır... Ülkeler, ticaret korumacılığına ve tek taraflı eylemler politikasına karşı durmalı ve çok taraflı açıklık seviyesini artırmaya çalışmalıdır" ifadelerini kullandı. Hızla değişen uluslararası düzende, ekonomik ve sosyal refahın karşılıklı bağımlılığının arttığını vurgulayan Şi, mevcut zorlukların ve tehditlerin üstesinden gelebilmek için ülkeler arasında işbirliği yapılması gerektiğini söyledi.

- *Japonya Dışişleri: Ortadoğu ile daha derinlemesine alakadar olmamız bakımından Türkiye önemli bir ortak...* Japonya Dışişleri Bakanı Taro Kono, ülkesinin Ortadoğu ile yakından ilgilendiğini belirterek, "Ortadoğu bölgesinde büyük rol üstlenen Türkiye, Japonya için son derece önemli bir ortaktır" dedi.

- *Çin, 'yüzen nükleer santral' inşaatına başladı: 2021 yılında kullanıma açılacak...* Çin'in ilk yüzen nükleer santralının 1.4 milyon yuan'a (202 bin dolar) mal olacağı ve projenin ilk platformunun 2021 yılında kullanıma açılacağı belirtildi. Santralle birlikte, kıyı kentlerine, adalara, 'offshore' çalışma platformlarına ve kutup bölgelerine temiz enerji sağlanabileceği öngörülüyor. Bu inşaatın Çin'in deniz stratejisini ve güvenliğini garanti altına almak için attığı önemli bir adım olduğu vurgulanıyor.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *Akar ve Güler Libya'da...* Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, beraberinde Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Güler ve diğer yetkililerle birlikte resmî temaslarda bulunmak üzere Libya'ya gitmiştir.

- *Kırşehir'de 'dini andımız': Soruşturma başlatıldı..* Kırşehir Valiliğince, emekli eski Kırşehir Valisi Necati Şentürk'ün, yaklaşık bir yıl önce bir okulu ziyareti sırasında, öğrencilere 'dini ant' okutturulduğu haberleri nedeniyle inceleme ve soruşturma başlatıldı.

- *Enflasyon 15 Yılın Zirvesinde...* Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilere göre, TÜFE'deki (Tüketici Fiyat Endeksi) 12 aylık artış %25,24'e ulaştı. Bu oran, 2003 yılı Ağustos ayından beri en yüksek enflasyon oranına işaret ediyor. Yurt İçi Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) ise geçen aya göre %1,1 düşüş gösterse de son 12 ayda %45,01'lik orana ulaşmış durumda. Yİ-ÜFE de %45,9'u gördüğü 2002 yılının Temmuz ayından beri en yüksek noktasında.

- *Engellilerin Yüzde 91'i işsiz...* VOA Türkçe'nin sorularını cevaplayan Engelliler Konfederasyonu Başkanı Turhan İçli'ye göre, çalışabilir durumda olan engellilerin sadece yüzde 9'u istihdam edilmiş durumda. Yüzde 91'i işsiz. İçli, kamu ve özel sektörde halen 160 bin engellinin çalıştığını söyledi.

- *Sayıştay'da denetim işlerinden sorumlu başkan yardımcısı değişti...* Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleriyle bakanlıkları, belediyeleri ve devlete ait şirketleri denetleyen Sayıştay'ın üst yönetiminde 2 Kasım 2018 günü dikkat çeken bir değişiklik yaşandı. 1992'den bu yana kurumda görev yapan Denetim İşlerinden Sorumlu Başkan Yardımcısı Fikret Çöker'in yerine 2011 yılında Sayıştay üyesi seçilen Zekeriya Tüysüz atandı.

- *KKTC'de 10 Kasım tartışması...* Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Atatürk'ün vefatının 80'inci yıl dönümünde 10 Kasım'ın hafta sonuna gelmesi nedeniyle anmanın 9 Kasım'a çekilmesi tartışma yarattı. Genelge sosyal medyada, "10 Kasım zamanında değil 9 Kasım'da anılıyor, kabul edilemez" şeklinde tepkilere neden oldu. KKTC medyasının da bu şekilde değerlendirmelerde bulunması üzerine Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Mehmet Burhan açıklama yaptı. Burhan, "Biz 10 Kasım'a katılımın yüksek olması nedeniyle böyle bir karar aldık" dedi.

- *Kamu Denetçiliği Kurumundan Suriye sığınmacı raporu...* Kuruma göre; 10 yıl sonra Türkiye'de Suriyeli nüfusu 5 milyonu bulabilir. Devletin internet sitelerinde Arapça dil seçeneği de bulunmalı. TOKİ, Suriyelilere ucuz konut yapmalı. Raporla şunlar da ifade ediliyor: Suriyeliler Türkiye'nin bütün illerinde yaşıyor. Kamplarda kalanların oranı yüzde 6.69'lara düşmüşken; Suriyelilerin bir kısmı Türk vatandaşlığına geçmiş, bir kısmı çalışma ve yatırım yaparken, onlar için yarın gideceklermiş gibi politika üretmenin gerçekçi olmadığı açıktır. Suriye'de barışın ve huzurun tesis edilmesi hâlâ yakın ve orta gelecekte mümkün görünmemektedir. Kendilerini güvende hissediyorlarsa, kazançları az da olsa bir işleri, yaşayacak ortalama mekanları ve çocuklarını gönderebildikleri okulları varsa, savaş bitse bile dönmeleri oldukça zor olacaktır.

TERÖRLE MÜCADELE

- 24 IŞİD şüphelisi gözaltında... Anadolu Ajansı IŞİD'in uluslararası mali bağlantılarıyla ilgili soruşturma çerçevesinde 24 kişinin gözaltına alındığını belirtti. Şüphelilerin Diyarbakır ve diğer 10 kentte gözaltına alındıkları belirtildi. Şüpheliler Suriye, Lübnan, Irak, Endonezya ve Libya'ya para transfer etmekle suçlanıyor. Anadolu Ajansı haberini Diyarbakır Savcılığı'nın ofisine dayandırdı fakat şüphelilerin hangi ülke vatandaşları oldukları belirtilmedi. Anadolu Ajansı ayrıca polisin 580 bin dolar ele geçirdiğini de kaydetti.